

Tuần 2

Ngày soạn: 9/9/2023

Tiết 3 Bài 3: PHÂN BỐ DÂN CƯ VÀ CÁC LOẠI HÌNH QUẦN CƯ

I . Mục tiêu cần đạt :

1.Kiến thức :

- Trình bày được tình hình phân bố dân cư nước ta .
- Phân biệt được các loại hình. quần cư thành thị và nông theo chức năng và hình thái quần cư.
- Nhận biết quá trình đô thị hoá ở nước ta.

2. Kỹ năng : Biết phân tích bảng số liệu về dân cư, đọc bản đồ phân bố dân cư và đô thị Việt Nam.

- Các kỹ năng sống cơ bản được giáo dục :

- + Tư duy : Thu thập và xử lí thông tin từ lược đồ / bản đồ , các bảng số liệu và bài viết để rút ra một số đặc điểm về mật độ dân số , sự phân bố dân cư , các loại hình quần cư và quá trình đô thị hóa ở nước ta.
- + Làm chủ bản thân : Trách nhiệm của bản thân trong việc chấp hành chính sách của Đảng và Nhà nước về phân bố dân cư .
- + Giải quyết vấn đề : Giải quyết mâu thuẫn giữa việc phát triển đô thị với việc phát triển kinh tế xã hội và bảo vệ môi trường .
- + Giao tiếp : Trình bày suy nghĩ / ý tưởng , lắng nghe / phản hồi tích cực , giao tiếp và hợp tác khi làm việc theo nhóm, cặp .
- + Tự nhận thức :Thể hiện sự tự tin khi làm việc cá nhân và trình bày thông tin .

3. Thái độ: Ý thức bảo vệ môi trường nơi đang sống, chấp hành các chính sách của nhà nước về phân bố dân cư..

4. Định hướng phát triển năng lực

- Năng lực chung: Tự học, giải quyết vấn đề, tính toán, hợp tác, tư duy, năng lực đọc hiểu văn bản
- Năng lực chuyên biệt: Tư duy tổng hợp theo lãnh thổ, sử dụng bản đồ, sử dụng số liệu thống kê, sử dụng hình vẽ.
- * **Yêu cầu đối với học sinh khuyết tật(câm điếc): Chỉ cần chép đủ nội bài học ghi trên bảng.**

II. Chuẩn bị của giáo viên và học sinh :

1. Giáo viên :

- Bản đồ tự nhiên Việt Nam .

-
- Lược đồ phân bố dân cư và đô thị Việt Nam.
  - Bảng số liệu mật độ dân số các quốc gia .
  - Tranh ảnh về nhà ở , sinh hoạt, sản xuất của một số loại hình quần cư ở Việt Nam .

2. Học sinh : Các kiến thức có liên quan đến bài học .

III. Hoạt động học tập:

A. Khởi động:

1. Mục tiêu:

- Tạo hứng thú cho học sinh, giúp học sinh ý thức được nhiệm vụ học tập.
- Tìm ra những nội dung HS chưa biết, để từ đó bổ sung và khắc sâu những kiến thức của bài học cho HS.

2. Phương pháp:

- Trực quan
- Nêu vấn đề
- Đàm thoại gợi mở

3. Hình thức: Cá nhân

4. Tiến trình hoạt động:

Bước 1: GV giao nhiệm vụ cho HS:

? Quan sát hình 3.1 và bảng 3.1 Sự phân bố dân cư ở nước ta như thế nào ?

? Nước ta có các loại hình quần cư nào? Đặc điểm?

Bước 2: Học sinh thực hiện nhiệm vụ, GV quan sát và trợ giúp HS

Bước 3: HS trả lời.

Bước 4: GV nhận xét dẫn dắt vào nội dung bài mới

B. Hình thành kiến thức mới:

Hoạt động 1: Mật độ dân số và sự phân bố dân cư.

1. Mục tiêu: Trình bày được tình hình phân bố dân cư nước ta .

2. Hình thức: cá nhân

3. Phương pháp: nêu vấn đề

4. Các bước hoạt động

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Kiến thức cơ bản
Bước 1: GV giao nhiệm vụ cho HS:		

<p>Yêu cầu HS đọc nội dung mục 1 , kết hợp quan sát lược đồ/ bản đồ “ Phân bố dân cư và đô thị ở Việt Nam” và vốn hiểu biết :</p> <p>? Cho biết mật độ dân số nước ta vào loại cao hay thấp trên thế giới ?</p> <p>? Nêu nhận xét sự phân bố dân cư nước ta .</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tìm trên lược đồ khu vực có mật độ dân số dưới 100 người/km², từ 101 – 500, 501 – 1000 và trên 1000. - Giải thích sự phân bố dân cư. - So sánh tỉ lệ dân cư giữa nông thôn và thành thị . <p>Bước 2: Học sinh thực hiện nhiệm vụ, GV quan sát và trợ giúp HS</p> <p>Bước 3: HS trả lời. bổ sung.</p> <p>Bước 4: GV nhận xét, chốt kiến thức</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mật độ dân số nước ta thuộc loại cao trên thế giới - Phân bố không đều <p>HS thực hiện</p>	<p>1. Mật độ dân số :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mật độ dân số nước ta thuộc loại cao trên thế giới. Năm 2019 là 290 người/km² <p>2. Sự phân bố dân cư :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân bố không đều. * Đông ở đồng bằng, ven biển và các đô thị. *Thưa thớt ở miền núi, cao nguyên. - Khoảng 65,6% dân số sống ở nông thôn, 34,4% ở thành thị
---	---	---

(2019)

Hoạt động 2: Các loại hình quần cư.

1. Mục tiêu: Phân biệt được các loại hình. quần cư thành thị và nông theo chức năng và hình thái quần cư.

2. Hình thức: Nhóm/ kĩ thuật khăn trải bàn

3. Phương pháp: nêu vấn đề, trực quan

4. Các bước hoạt động

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Kiến thức cơ bản
<p>Bước 1: GV giao nhiệm vụ cho HS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan sát lược đồ các tranh ảnh về quần cư. - Quần cư nông thôn có đặc điểm gì ? - Ở nông thôn hoạt động kinh tế chủ yếu là gì? Vì sao? - Hãy nêu những thay đổi của quần cư nông thôn mà em biết? - Quan sát (hình 3.1), - Quần cư đô thị phân bố ở đâu ? Đặc điểm . - Ở thành thị hoạt động kinh tế chủ yếu là gì? Vì sao? - Nêu đặc điểm của quần cư thành thị ở nước ta ? - Sự khác nhau về hoạt động kinh tế, cách bố trí nhà giữa nông thôn và thành thị như thế nào? - Địa phương em thuộc loại hình nào? - Quan sát hình 3.1. Hãy nêu nhận xét về sự phân bố các đô thị của 	<p>Nông-lâm-ngư nghiệp</p> <p>thành phố</p> <p>công nghiệp, dịch vụ</p>	

<p>nước ta . Giải thích?</p> <p>Bước 2: Học sinh thực hiện nhiệm vụ, GV quan sát và trợ giúp HS</p> <p>Bước 3: HS trả lời. bổ sung.</p> <p>Bước 4: GV nhận xét, chốt kiến thức</p>		<p>1. Quần cư nông thôn</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhà cửa , thôn xóm trải rộng theo không gian . - Mật độ dân số thấp . - Hoạt động kinh tế chủ yếu là nông lâm, ngư nghiệp . <p>2. Quần cư thành thị</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chủ yếu ở đồng bằng ven biển . - Mật độ dân số cao , nhà cửa san sát. - Các đô thị của nước ta phần lớn có qui mô vừa và nhỏ . - Hoạt động kinh tế chủ yếu là công nghiệp ,dịch vụ ,... - Là trung tâm kinh tế chính trị văn hoá ,khoa học kĩ thuật
---	--	---

Hoạt động 3: Đô thị hóa

1. Mục tiêu: Nhận biết quá trình đô thị hoá ở nước ta.

2. Hình thức: Nhóm/ kĩ thuật khăn trải bàn

3. Phương pháp: nêu vấn đề, trực quan**4. Các bước hoạt động**

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò	Kiến thức cơ bản
<p>Bước 1: GV giao nhiệm vụ cho HS:</p> <p>Quan sát số liệu ở bảng 3.1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu nhận xét về số dân thành thị và tỉ lệ dân thành thị của nước ta.? - Cho biết sự thay đổi tỉ lệ dân thành thị đã phản ánh quá trình đô thị hóa ở nước ta như thế nào? - So với thế giới đô thị hoá nước ta như thế nào? - Việc tập trung quá đông dân vào các thành phố lớn gây ra hiện tượng gì? - Quan sát lược đồ phân bố dân cư để nhận xét về sự phân bố của các thành phố lớn . - Hãy lấy dẫn chứng về sự quá tải này. - Kể tên một số thành phố lớn nước ta ? - Lấy ví dụ minh họa về việc mở rộng quy mô các thành phố ? <p>Bước 2: Học sinh thực hiện nhiệm vụ, GV quan sát và trợ giúp HS</p> <p>Bước 3: HS trả lời. bổ sung.</p> <p>Bước 4: GV nhận xét, chốt kiến thức</p>	<p>Thấp</p> <p>Đô thị hóa tăng nhanh . Vừa và nhỏ .</p> <p>Ô nhiễm môi trường</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - Tỷ lệ dân thành thị thấp . - Quá trình đô thị hóa tăng nhanh . - Qui mô đô thị vừa và nhỏ . - Trình độ đô thị hoá chưa cao .
--	--	---

C. Luyện tập. Chọn vào câu trả lời đúng nhất:

Câu 1 : Trên thế giới , nước ta nằm trong số các nước có mật độ dân số :

- A : Thấp   B : Trung Bình   C : Cao   D : Rất cao

Câu 2 : Dân cư nước ta sống thưa thớt ở .

- A: Ven biển   **B : Miền Núi**   C : Đồng bằng   D : Đô thị

Câu 3: Hãy trình bày đặc điểm phân bố dân cư của nước ta.

Đáp án:

- Dân cư tập trung đông đúc ở vùng đồng bằng, ven biển và các đô thị.
- Dân cư thưa thớt ở miền núi

D. Vận dụng, mở rộng:

- Nêu nhận xét về sự phân bố dân cư và sự thay đổi mật độ dân số ở các vùng của nước ta.

Đáp án: Sự phân bố dân cư nước ta không đều giữa các vùng:

+ Vùng có mật độ dân số cao nhất là Đồng bằng sông Hồng (1192 người / km²), tiếp theo là Đông Nam Bộ, sau đó là Đồng bằng sông Cửu Long, và thấp nhất là Tây Bắc.

+ Các vùng có mật độ dân số cao hơn trung bình của cả nước là: Đồng bằng sông Hồng, Đồng bằng sông Cửu Long, Đông Nam Bộ.

- Sự thay đổi mật độ dân số của các vùng: từ năm 1989 đến 2003, mật độ dân số các vùng đều tăng, đặc biệt ở Tây Nguyên tăng gấp đôi.

- Chuẩn bị bài 4 : Lao động và việc làm - chất lượng cuộc sống

- + Đặc điểm nguồn lao động .
- + Vấn đề sử dụng nguồn lao động ở nước ta .

+ Tình hình chất lượng cuộc sống người dân và vấn đề nâng cao chất lượng cuộc sống .